

Bir Film (*Life Overtakes Me*), Sığınmacı Çocuklar ve Vazgeçilmiş Bedenler: Vazgeçme/Terketme Sendromu ya da Gizli Yaralar

A Movie (*Life Overtakes Me*), Refugee Children and Resigned Bodies: Resignation Syndrome or Hidden Injuries

Hacer Aker¹

Öz

Sinemasal metinlerin sığınmacı çocukların ruh sağlığı üzerine ne söylediğinin sorusundan hareket eden bu çalışma, politik kararların ve uygulanan pratiklerin bireyselde yarattığı tahribatın boyutlarıyla ilgilenmektedir; bunu da belgesel anlatıları üzerinden düşünmektedir. Belgesel sineması evrensel içerişinden amaçlı örneklemeye teknigi ile güncelliği, odağına sığınmacı çocukların ve onların ruhsal hastıklarını konu alması ve bilinmeyene yönelik farkındalık yaratma çabası dolayısıyla *Life Overtakes Me* (Hayatın Tutsakları, John Haptas ve Kristine Samuelson, 2019), inceleme nesnesi olarak seçilmiştir. Film dolayımıyla görünür kılınan ve bedeni ele geçiren vazgeçme/terketme sendromu, mikro kozmosta mülteci olmanın travması ve bu travmanın çocukların üzerindeki etkileri hakkında konuşmak için elverişli bir zemin sunmaktadır. *Life Overtakes Me* aracılığıyla gögün aileler ve çocuklar üzerinde sadece fizikseldir değil aynı zamanda ruhsal ve biyolojik çözümler yarattığını ortaya koymayı ve bilinmeyecek bir hastalığın bilinen sonuçlarını görünür kılmayı amaçlayan çalışma, üç düzey üzerinden kurgulanmıştır: İlk düzeyde göç kavramı, mülteci yazını ve mülteci çocukların ruh sağlığı üzerine literatür gözden geçirilmiştir. Son iki düzeyde çalışma, vazgeçme/terketme sendromunu tanımlamış ve *Life Overtakes Me* adlı belgesel filmi analiz etmiştir. Çözümleme, film anlatısı ve yönetmenlerin film anlatısına dair kavrayışları arasında metinlerarası analiz yapılarak gerçekleştirilmiştir. Genel cepheden açığa çıkan sonuç, çocukların kendi ülkelerinde yaşadıkları taciz/travmalar ve sığındıkları ülkeye alıştıktan sonra tekrar geri Dönme korkusuyla tetiklenen bu hastalık/rahatsızlığını, siyasi mülteci tanımda yaşanan daralmaya paralel arttığı yönündedir. Son on yılda çocuk sığınmacı sayısında yaşanan artış dikkate alındığında, *Life Overtakes Me* dolayımıyla ortaya koyulan bulguların önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Sığınmacı Çocuklar, Vazgeçme/Terketme Sendromu, Ruh Sağlığı, *Life Overtakes Me*.

ABSTRACT

Moving from the question of what cinematic texts say about the mental health of refugee children, this study deals with the extent of the personal damage caused by political decisions and applied practices. It thinks about this through documentary narratives. The study chose the movie *Life Overtakes Me* (John Haptas ve Kristine Samuelson, 2019) with a purposeful sampling technique due to its topicality and focus on refugee children and their mental illnesses and its effort to raise awareness about the unknown. *Life Overtakes Me* provides a suitable ground for discussing about the trauma of being a refugee in the microcosm and its effects especially on children. The study, which aims to reveal that migration creates not only physical but also mental and biological dissolutions in families and children through *Life Overtakes Me*, and to make the known consequences of an unknown disease visible, is built on three levels: The concept of migration, refugee literature, and the mental health of refugee children were reviewed at the first level. At the second level, the study defined the resignation/abandonment syndrome, and at the final level, the documentary film *Life Overtakes Me* was analyzed. The analysis was carried out by intertextual analysis between the film narrative and the directors' opinion of the film narrative. From the general side, the result is that this illness is triggered by

¹ Corresponding Author: Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, haceraker@selcuk.edu.tr, 0000-0002-0116-6462

*the abuse/trauma that children experience in their own country and the fear of returning after getting used to the country they took refuge in. Also, illness increases with the narrowing in the definition of political refugee. Given the increase in the number of child refugees over the past ten years, the findings, which will be revealed through the film *Life Overtakes Me*, are considered important.*

Keywords: *Immigration, Refugee Children, Resignation Syndrome, Mental Health, Life Overtakes Me.*

GİRİŞ:

Göç konusu disiplinlerarası bir yaklaşım gerektirir. Göçün temel ekonomik veya demografik analizi metodolojik araçlarla mümkün değildir. Göçmenlerin yaşamalarını ve deneyimlerini anlamada etnografik veya sözlü tarih çalışmalarına, göç ve şirketleşme süreçlerinin yapısal arka planını ortaya çıkarmak için de sosyoloji ve siyaset bilimine ihtiyaç duyulur. Antropologlar, aylara ve ulus aşırı topluluklara bakarken, göçün yurttaşlık ve egemenlik kurumları üzerindeki etkisini hukukçular sorgular (Brettel ve Hollifield, 2013). Psikologlar göçmenler üzerinde yarattığı ruhsal travmalarla ilgilenirken, iletişim çalışmaları göçmenlerin medyayı nasıl kullandıkları ya da medyadan ne denli etkilendikleri sorusuna yanıt arar. Sinema onların ne yaşadıklarını belgeler, görseller eşliğinde insanlara sunar. Sinema bilimciler de bu anlatılar eşliğinde sosyolojik, tarihsel, ideolojik, psikanalitik vb. çözümlemeler yapar. Sosyal bilimlerin bu karmaşık fenomene çok yönlü ilgisine dair örnekleri genişletmek olası görünse de bilinen gerçek, dünyanın dört bir yanındaki insanların, savaş, yoksulluk ve şiddet gibi çeşitli nedenlerle güvenli bir alan bulmak için ülkelerinden başka yerlere taşındığıdır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), 2021 yılı sonuna kadar 90 milyonun üzerinde insanın ülkelerinden ayrılmak zorunda kaldığını, bu nüfusun yarısından fazlasını kadınlar ve çocukların oluşturduğunu ve bunların birçoğunu da bilinmeyen sağlık problemleriyle yüzleştiğini aktarmaktadır.

Mülteci çocukların ruh sağlığına ilişkin literatür incelediğinde, sebepler, sonuçlar, tedavi yöntemleri ve öneriler bazında çalışmalar yürütüldüğü ancak interdisipliner bir alanı kapsayan bu sorunsala sinema alanında yeteri kadar yer verilmemiği görülmektedir. Oysaki "sinema hayattır, hayat da sinema" (Diken ve Laustsen, 2011). Bu durumda sinemasal metinlerin mülteci çocukların ruh sağlığı üzerine ne söylediğinin sorusunu önem kazanmaktadır. Mevcut sorunsaldan hareketle çalışma, terimi, hukuki düzlemede ya da uygulanan pratikler düzeyinde ele almaktan çok verilen politik kararların ve uygulanan pratiklerin bireyselde yarattığı tahribatın boyutlarıyla ilgilenmeye; bunu da belgesel anlatıları üzerinden düşünmektedir. Mülteci aileler ya da çocukların travma ya da stres yaşadıklarında, sonuçlarının her zaman görünmeyebileceği öngörüsü, belgesel anlatıların bu noktada iyi bir referans kaynağı olabileceğini düşündürmektedir. Çalışma, belgesel sineması evrenselli içerisinde amaçlı örnekleme tekniği ile güncelliği, odağına mülteci çocukların ve onların ruhsal hastalıklarını konu alması ve bilinmeyene yönelik farkındalık yaratma çabası dolayısıyla *Life Overtakes Me* (Hayatın Tutsakları, John Haptas ve Kristine Samuelson, 2019) adlı filmi inceleme nesnesi olarak seçmiştir. *Life Overtakes Me* dolayımıyla görünür kılınan ve bedeni ele geçiren vazgeçme/terketme sendromu, mikro kozmosta mülteci olmanın travması ve özellikle çocuklar üzerindeki etkileri hakkında konuşmak için elverişli bir zemin sunmaktadır.

Life Overtakes Me aracılığıyla göçün aileler ve çocuklar üzerinde sadece fiziksel değil aynı zamanda ruhsal ve biyolojik çözümler yarattığını ortaya koymayı ve bilinmeyen bir hastalığın bilinen sonuçlarını görünürlüğünü amaçlayan çalışma, üç düzey üzerinden kurgulanmıştır: İlk düzeyde göç kavramı, mülteci yazını ve mülteci çocukların ruh sağlığı üzerine literatür gözden geçirilmiştir. İkinci düzeyde çalışma, vazgeçme/terketme sendromunu tanımlamış ve son düzeyde *Life Overtakes Me* adlı belgesel film analiz edilmiştir. Çözümleme, film anlatısı ve yönetmenlerin film anlatısına dair kavrayışları arasında metinlerarası bir okuma yaparak gerçekleştirilmiştir. Bu çabanın, kent sosyolojisi, göç, göçmenlik, sığınmacı, çocuk sığınmacı ve vazgeçme/terketme sendromu yazınına ilgi duyacak araştırmacılara kaynak olabilme olanağı ise çalışmanın bütününe anlamlı kılacak temennidir.

1. Göç Kavramı, Mülteci Yazını ve Mülteci Çocukların Ruh Sağlığı

1.1. Göç Kavramı ve Mülteci Yazını

Dünyanın doğusundaki kriz ve benzeri görülmemiş sayıda sığınmacı nedeniyle son yıllarda giderek daha önemli hale gelen göç, bir yerleşimin sadece demografik özelliklerini etkilemekle kalmaz, aynı zamanda toplumun sosyo-kültürel yapısını da derinden değiştirir. Göç, birçok tanımı olan disiplinler arası bir kavram olmakla birlikte genel olarak ekonomik, sosyal ve politik nedenlerle bir ülkeden ayrılop başka bir ülkeye yerleşmek olarak tanımlanır (Dingle ve Drake, 2007). Göçün gerçekliği, tanımı, nedenleri, ana biçimleri ve göçler sonrasında mevzuat biçimindeki yapısal düzenlemeler bir dizi araştırmacı tarafından uzun süredir araştırılsa da mevcut tablo, son yirmi yıllık sürede göçün, nüfusun sosyal, kültürel, ekonomik, etnik, ırksal ve dini özelliklerini önemli ölçüde ve geri döndürülemez bir şekilde değiştirdiğini göstermektedir (Gropas, 2007). Bazı durumlarda göçmenlerin suç düzenleyici, işe alımcı, nakliyeci, rüşvetçi memurlara para verdiği, muhbirlere, rehberlere, mürettebataya, infazcılara, tahsildarlarla, uzmanlara yardım etme gibi kötü faaliyetlere bulaşabildiği rapor edilmekte ve bu, göçün hedef ülke üzerinde caydırıcı etkileri olarak sunulmaktadır (Schapiro, 2009).

Irkı, dini, tabiiyeti, belirli bir toplumsal grubu mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle zulme uğrama korkusuyla ülkesini terk eden ve ülkesine geri dönmek istemeyen kişiler ise mülteci olarak tanımlanır. Bu kapsamda mülteci kelimesi politik bir terim ve sığınma hakkı vermek de politik bir eylem olarak yorumlanır. *Mültecilerin Statüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesi ve 1967 Protokolü*'ne göre de yasal açıdan bir mülteci "(...) vatandaşları oldukları veya mutat ikamet ettikleri ülke dışında olan ve genel şiddet veya kamu düzenini ciddi şekilde bozan olaylardan kaynaklanan yaşama, fiziksel bütünlük veya özgürlüğe yönelik ciddi ve ayrim gözetmeyen tehditler nedeniyle oraya geri dönemeyenlere" karşılık gelir. Bu nedenle, geleneksel mülteci yaklaşımı, büyük ölçüde, bir veya daha fazla nedenle (örn. çevresel felaketler, savaş, ekonomik krizler, kovuşturma vb.) evini terk etmek zorunda kalanları kapsar.

Bununla birlikte, insanların bölgeden bölgeye küresel hareketi, sadece mülteci kavramıyla değil diğer birçok insan grubu da içine alacak şekilde "zorunlu göçmenler" olarak da çerçevelendirilir (Abel vd., 2019). Mültecilere ek olarak, zorunlu göçmenler kategorisi genellikle ülke içinde yerinden edilmiş insanları da içerir. Daha geleneksel bir bakış açısından bu kategoriler tarafsız görünse de dinamik olarak dalgalandan evrensel normların geniş bir bağlamına uyar ve bu nedenle aşırı derecede politize olurlar (Castles, 2007, 2003). Bu durumda gönüllü olarak göç edenlerle göçe zorlananlar arasında, yanı iyi göçmenler ve dolayısıyla korunmaya değer görülenler ile kötü göçmenler arasında dayatılan tarihsel bir ayrim var gibi görünür. Bu ayrimların çoğu zaman "çekme ve itme" faktörlerine dayandırıldığı da söylenebilir (Brubaker, 2012; Castles, 2007). "Çekme" faktörleri, güvensizlik veya işsizlik gibi sürdürülemez koşullar nedeniyle bir yerden göç eden insanları ifade eder ve "(...) işgücü talebi, iyi ekonomik fırsatlar ve siyasi özgürlükler" gibi kapsamlı faktörleri içerir. "İtici" faktörler ise insanları belirli bir çevrede yaşamaya çeken "(...) demografik büyümeye, düşük yaşam standartları, ekonomik fırsatların olmaması ve siyasi baskıyı" (Schmeidl, 1997) kapsar. Bilindiği üzere siyasi söylemler genellikle mültecinin yasal tanımı yerine zorunlu göçmenler terimini kullanmaktadır. Zorunlu göçmen tercihinin nedenlerinden biri, insanların sadece 1951 Mülteci Sözleşmesi'nde belirtilen nedenlerle evlerini terk etmediklerini göstermek içindir. Aslında insanlar bazen savaştan, zulümden, krizlerden, şiddetten veya doğal afetlerden kaçmak için göç etmek zorunda kalırlar (Moore ve Shellman, 2004). Örneğin Orta Doğu'dan gelen büyük göç motivasyonları siyasi olduğu kadar ekonomik sebeplerle de ilgilidir. Mülteciler ülkelerindeki terörizm, iç savaş, yoksulluk, siyasi baskı ve etnik çatışmalardan kaçmaktadır (Wit ve Altbach, 2016). Bu durum, yerleşim yerlerini terk etmek zorunda kalan aileler için de pek çok sıkıntıyı beraberinde getirir. Özellikle çocukların eğitim hayatlarına devam edebilmeleri, yeni bir topluma uyum sağlayabilmeleri ve birey olarak varlıklarını sürdürbilmelerinin zor göründüğü iddia edilir. Oysaki eğitim, mültecileri ve sığınmacıları topluma yeniden kazandırmak, uyumlarını

kolaylaştırmak ve sosyal beceriler geliştirmelerine yardımcı olmak için oldukça önemlidir. Sosyal bir kurum olarak eğitim, bireyin davranışlarını değiştirebilir; topluma uyum sağlamasına yardımcı olabilir (Dustmann ve Glistz, 2011).

Mülteci ve sığınmacıların eğitim düzeyleri hem göçmenleri hem de ev sahibi ülkeyi etkiler; sahip oldukları eğitim düzeyi ve kalitesi, göç etkileri ülkede istihdam olanakları yaratabilir (Papademetriou, 2005). Ülkenin resmi dilini bilmeyenler muhtemelen iş bulamazlar veya düşük ücretli işlerde çalışırlar; çoğu zaman daha fazla para kazanmaları gereği için eğitimden vazgeçerler. Bu durum da kısır bir döngüye dönüşerek sosyolojik, ekonomik ve psikolojik açıdan bireysel memnuniyetsizliklere yol açabilir (Docquier ve Rapoport, 2004). Diğer yandan ev sahibi ülkeler ile ilgili de sorunlar vardır. Örneğin, göç ile öğrenci sayısı artar, disiplin sorunları oluşabilir ve eğitim-öğretim personeli yetersiz kalabilir (Hockey vd., 2003).

Diğer yandan dünya genelinde her üç mülteciden ikisinin Suriye, Afganistan, Güney Sudan, Myanmar ve Somali'den geldiği görülmektedir UNHCR, 2020). Ayrıca son yedi yılda çok sayıda insanın ekonomik ve toplumsal nedenlerle yasadışı ve/veya düzensiz kanallar kullanarak göç ettiği vurgulanmaktadır (UNHCR, 2020). Mülteciler, hedef ülkelerine ulaşmak için zorlu yollardan geçmek zorundadırlar. Birçok mültecinin Sahel, Orta Amerika veya Asya'daki dağ geçitlerinde geçen yolculukları sırasında tehlikeli koşullar ve insan hakları ihlalleriyle karşı karşıya kaldıkları, teknelere sınırları aşmaya, günlerce yürüyerek duvarları veya çitleri aşmaya çalıştıkları görülmüştür. Beri yandan sınırların kapatılması ve göç süreçlerinin güvenlik altına alınması da şiddetli tırmandırılmıştır (Bejarano, 2017; Kovras ve Robins, 2016).

Bildirilen bir diğer ayrıntı, mülteci nüfusu arasında çocuklar, hamile kadınlar, ergen kızlar, yaşlı yetişkinler ve engelli bireylerin, yolculukları sırasında özellikle zorlu fiziksel ve duygusal koşullara karşı daha savunmasız olduğu yönündedir. Mülteci kadınlar ve özellikle daha geleneksel aile yapılarına sahip kültürlerden gelenler, kültürel bekleneleri nedeniyle çocuklarına bakma konusunda erkeklerden daha fazla sorumluluğa sahiptir. Ayrıca kadınlar yolculukları sırasında cinsel şiddet, fiziksel zarar, tecavüz, kıtlık, hijyen eksikliği, işkence, insan ticareti, vatanını ve sevdiklerini geride bırakma gibi nedenlerle psikolojik travma da yaşamabilmektedir (BM, 2016). Araştırmacılar göre göç sürecinin bir sonucu olarak mülteci kadınlar, depresyon, intihar ve travma sonrası stres bozukluğu gibi ciddi zihinsel sağlık sorunlarıyla yüz yüze kalmışlardır (Donnelly vd., 2011). Mülteci kadın ve kız çocukları, tecavüze ve diğer cinsel şiddet türlerine maruz kalabildikleri için de HIV yaygınlığı yüksektir (Hankins vd., 2002; Vitale & Ryde, 2018). Dahası, aşırı kalabalık kamplar, ev sahibi ülkelerdeki güvenli olmayan barınma koşulları ve bu ülkelerin kentsel alanlarındaki yüksek kiraların, cinsiyete dayalı şiddet, görücü usulü evlilikler ve özellikle hane reisi kadın olan hanelerde istenmeyen seks karşılığında para teklifleri riski de söz konusudur (Charles ve Denman, 2013). Peki bu olumsuz tablo, çocukların ruh sağlığını nasıl etkilemektedir?

1.2. Mülteci/Sığınmacı Çocukların Ruh Sağlığı

Mülteci çocukların psikolojik rahatsızlık geliştirme konusunda risk altında olduklarına dair önemli kanıtlar vardır. Bu çocuklar hem bir savaş bölgesinden gelmenin hem de yabancı bir kültüre uyum sağlama etkileri altındadırlar (Werner ve Smith, 1982; Rutter, 1999). Araştırma bulguları, çocuklar için risk faktörlerinin sayısında yaşanan artışın, psikolojik rahatsızlık geliştirme olasılıklarını çarpıcı biçimde arttığını göstermektedir (Garmezy, 1994). Sürgündeki çocuklarınla ilgili araştırmalar, duygusal ve davranışsal bozuklıkların yaygınlığının yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Sık konulan tanılarda şunlardır: Travma sonrası stres bozukluğu, uykı bozuklıkları, anksiyete ve depresyon. Bu bozuklıkların yaygınlığını tahmin etmek zordur ancak çoğu çalışma, önemli ölçüde yüksek düzeylerden bahsetmektedir. Örneğin, yeni gelen mülteci çocuklarınla ilgili araştırmalar, kaygı oranlarının %49'dan

%69'a çıktılığını (Hjern vd., 1991; Cohn vd., 1985), eğer ebeveynlerden en az birine işkence yapılmışsa veya aileler ayrılmışsa, yaygınlığın dramatik bir şekilde arttığını not etmiştir (APA, 1994). Bununla birlikte semptomların birden fazla kategoride ortaya çıkıldığı, çocukların büyük bölümünde travma sonrası stres bozukluğuna depresif semptomların da eşlik ettiği bulgulanmıştır. 46 Kamboçyalı mülteci çocuk üzerinde yapılan bir çalışma, çocukların %47'sinde davranışsal bozukluk, %40'ında travma sonrası stres bozukluğu, %21'inde depresyon ve %10'unda anksiyete tespit etmiştir. Üç yıl sonra çalışma tekrarlanmış ve bulgular, travma sonrası stres bozukluğunda (%48) ve depresyon (%41) oranlarında yükseliş olduğunu ortaya koymuştur. Altı yıl sonra yürütülen benzer bir çalışmada da artış kaydedilmiş; bu bulgu, çocuğun sonraki travmatik deneyimlere karşı daha savunmasız kaldığını açık etmiştir (Kinzie vd., 1986; Kinzie vd., 1989; Werner, 1982). Savaşla ilgili stresin Hırvatistan'daki mülteci çocuklar üzerinde olumsuz etki yaptığını, travmatik deneyimler yaşayan bu çocuklarda ruhsal sıkıntılar görüldüğünü yazan Adjuković ve Adjuković (2009) ise mülteci çocuk grubu üzerindeki beş yıllık takibinin sonuçlarını şu cümlelerle paylaşmıştır: Bu çocuklar ya ebeveynleri olmadan ya da yerinden edildiklerinde başa çıkma becerileri zayıf olan ebeveynleri ile yaşıyorlar ve büyük toplu mülteci merkezlerinde barındırılıyorlar. Benzer şekilde daha zayıf başa çıkma kapasiteleri olan ve destekleyici bir aile ortamından yoksun olan bu çocuklar, tüm mülteci dönemi boyunca yüksek düzeyde strese bağlı semptomatoloji sergiliyorlar ve daha ileri psikolojik güçlükler konusunda özel risk altındalar. Peki, bu çocuklar için koruyucu faktörler ve alınması gereken önlemler neler?

Koruyucu faktörleri belirlemeye çalışan Garmezy (1994) araştırmasında, destekleyici bir aile ortamı, çocuğun başa çıkma çabalarını güçlendiren harici bir toplumsal kurum ve olumlu bir kişilik eğilimi ile psikolojik süreçlere karşı daha dirençli olabileceğini iddia etmiştir. Brown ve arkadaşları (1986) ise bir ebeveynin stres sırasındaki ve sonrasında tepkisinin, çocuk davranışları üzerinde derin bir etkisi olduğunu ve ebeveynini çocuklukta kaybeden yetişkinlerin depresyona karşı daha savunmasız kaldığını bulgulamıştır. Yazarlara göre bu kırılganlığın kilit belirleyicisi, kayıptan sonra çocuğa verilen bakımın kalitesi ile ilgilidir. Mülteci çocukların ruh sağlığı ihtiyaçlarına ek olarak, fiziksel sağlık sorunları üzerine de önemli veriler vardır. Mültecilerle ilgili bir çalışma, çocukların %30'unun daha fazla tıbbi müdahaleye ihtiyaç duyduğunu, en sık karşılaşılan problemler arasında anemi, paraziter enfeksiyonlar ve dış çürüğünün yer aldığıni ayrıca %43'ünün hepatit B, %20'sinin tüberküloz bakterisi ile enfekte olduğu saptamıştır (Hjern, 1991).

Fazel ve Stein, Birleşik Krallık'ta her yıl yaklaşık dörtte biri çocuk olmak üzere sığınma talebinde bulunan insan sayısında büyük bir artış kaydedildiğini ve mültecilerin maruz kaldığı stres faktörlerinin menşe ülkelerindeyken, uçuşları sırasında ve bir sığınma ülkesine yerleşmek zorunda kaldıklarında tanımlanabileceğini bulgulamıştır. Yerinden olmanın çocukların ruh sağlığı üzerindeki etkisine ilişkin kanıtları gözden geçiren ve risk faktörlerinin kavramsallaştırılmasına ilişkin bir çerçeve öneren yazarlara göre, mülteci çocuklar arasında, özellikle travma sonrası stres bozukluğu, depresyon ve anksiyete bozuklukları sürekli artmaktadır. Çalışma bunun önüne geçmek için üç öneride bulunmuştur: Çocukların okula başlaması, İngiliz göçmenlik yasasının bazı önemli yönlerinin incelenmesi, yasa ile çocuğun yüksek yararı ilkesi arasındaki gerilim tartışıması ve ayrıca refakatsiz çocukların ruh sağlığı ihtiyaçlarına acilen dikkat edilmesi (Fazel ve Stein, 2002). McCloskey ve Southwick (1966), mülteci çocukların ruh sağlığı ihtiyaçlarını planlarken psikolojik zorluklar yaşayanlara uygun yardımın sağlanması ve yüksek risk grubuna yönelik birincil korunma stratejilerinin geliştirilmesine özen gösterilmesi gerektiğini, Jensen ve Shaw (1993) ise travmatik olayların çocuğun benlik algısını ve başkalarından bekłentilerini etkilediğini ve bu durumun çocuğun duygusal, bilişsel ve ahlaki gelişimi üzerinde etkili olabildiğini ileri sürmüştür. Yazarlara göre mevcut araştırmalar travmatik olaylar (sel, okulda silahlı saldırı gibi) sonrasında yürütüldüğünden, mülteci çocuklara yönelik klinik terapötik müdahalelerin etkililiğine dair güvenilir kanıt yoktur; bu da sorunları tedavi etmek için uygun yolların bulunmasını engellemektedir. Genel fikir birliği, bireysel, aile, grup ve okul temelli müdahaleler dahil

olmak üzere farklı tedavilere ihtiyaç duyulduğunu gösterir. Beri yandan travmatik olaylar için bilişsel davranışçı (Yule ve Willimas, 1997; Ahearn ve Athey, 1991), oyun, sanat, müzik terapisi ve hikâye anlatımı gibi tedavilerin iyi sonuçlar verdiği (Hodes, 2000; McCloskey ve Southwick, 1996; Ahearn ve Athey, 1991; Knox, 1996) ve ebeveynlerin travma sonrası semptomları ile bunların ebeveynlik kapasiteleri üzerindeki etkisinin de tedavi sürecinde önemli olduğu saptanmıştır (Almqvist ve Broberg, 1999). Öneriler arasında, grup tedavilerinin mülteci çocukların başa çıkma ve ustalık duygusu geliştirmelerine ve ortak sorunları çözme yollarını paylaşmalarına yardımcı olmak için iyi bir yol olabileceği (Brown vd., 1986) ve depresyon ve yaygın uykú problemleri gibi bir dizi bozukluğun doğrudan ele alınabileceği (Almqvist ve Broberg, 1999; Pynoos vd., 2021) de vardır. Mülteci çocukların tedavi ihtiyaçlarının öngörülen bakım paketlerine kolayca uymadıkları için çoğu zaman bunaltıcı görünebileceği (Woodcock, 2000), tercümanlar, hukuk/göçmenlik ekipleri, gönüllü kuruluşlar, etnik destek grupları, sosyal hizmetler ve okullar gibi birçok farklı profesyonel ve kurumların daha fazla çalışması gereği ve bunun da kaçınılmaz olarak daha fazla zaman ve kaynak ihtiyacına (Aker, 2022a; Ahearn ve Athey, 1991; Williams ve Westermeyer, 1986) ve geniş kapsamlı bir şekilde çalışabilen kültürlerarası ekiplerin rolüne (Ahearn ve Athey, 1991) karşılık geldiği ifade edilmektedir. Bazı programlar ise tedavinin etkinliğini denemek ve artırmak için tedavi süreçleriyle geleneksel şifa yöntemlerini birleştirmeyi önermiştir (Konx, 1996).

Mülteci çocukların ruh sağlığına ilişkin literatür incelemesinde, sebepler, sonuçlar, tedavi yöntemleri ve öneriler bazında çalışmalar yürütüldüğü ve bu çalışmaların alanyazına önemli katkılar sunduğu görülmüştür. Ancak interdisipliner bir alanı kapsayan bu sorunsal üzerine akademik sinema yazını sınırlıdır. Diken ve Laustsen'in de vurguladığı üzere "sinema hayat, hayat da sinema"dır. Bu durumda mülteci çocukların ruh sağlığı üzerine sinemasal metinlerin ne söylediğinin sorusunu önem kazanmaktadır. Bu kapsamda çalışma, belgesel sineması evrenselli içerisinde amaçlı örneklemeye tekniği ile güncelliği, odağına mülteci çocukların ve onların ruhsal hastalıklarını konu alması ve bilinmeye yönelik farkındalık yaratma çabası dolayısıyla *Life Overtakes Me*'yi inceleme nesnesi olarak seçmiştir. Çözümleme, film anlatısı ve yönetmenlerin film anlatısına dair kavrayışları arasında metinlerarası bir okuma yaparak gerçekleştirılmıştır.

2. Sığınmacı Çocuklar, Vazgeçilmiş Bedenler (Resignation/ Uppgivenhet Syndrome) ve *Life Overtakes Me*

2.1. Vazgeçme/Terketme (Resignation/ Uppgivenhet Syndrome) Sendromu

İsveççe *uppgivenhet syndrom* olarak adlandırılan vazgeçme/terketme sendromu, yoğun ve uzun bir göç sürecinin ortasında ağırlıklı olarak psikolojik açıdan travmatize edilmiş çocuk ve ergen hastaların uzun süre yaşama isteklerini kaybetmelerine karşılık gelir. Tipik olarak depresif bir başlangıç, tüp beslenmesini teşvik eden ve ağır uyaranlara bile cevap veremeyen bir duruma ileyen bu hastalık, kademeli olarak geri çekilir. Hasta bilincsizdir; iyileşme aylar hatta yıllar içinde gerçekleşir. Şimdiye kadar tarif edildiği şekliyle hasta grubu 7-19 yaş arası çocuk ve ergenlerden oluşmaktadır (ortalama 14.3). Bunların üçte ikisi kadındır (Bodegård, 2004; Aronsson vd., 2009; Søndergaard vd. 2012; Forslund ve Johansson, 2013). Açıklayan tüm vakalar genellikle siyasi veya etnik azınlığa ait mültecilerle ilgilidir (Bodegård, 2005a, 2014; Forslund ve Johansson, 2013). Çokunlukla da bu aileler Sovyet Cumhuriyetleri'nden veya eski Yugoslavya'dan göç etmişlerdir (von Folsach ve Montgomery, 2006). Bunun yanı sıra Bangladeş, Afrika (Lindberg ve Sundelin, 2005) ve Uygur etnik grubuna ait mültecilerin de etkilenenler arasında olduğu bildirilmiş (Rydelius, 2006); travmatizasyona yol açan şartlar fiziksel istismar, taciz veya yakın bir ailedede şiddet ve kötü muameleye tanık olmak ile ilişkilendirilmiştir (Bodegård, 2005a; Godani ve ark., 2008; Aronsson vd., 2009; Forslund ve Johansson, 2013). Son on yılda, birkaç yüz vaka da İsveç'ten bildirilmiş; sıra sert sınır politikası izleyen Avustralya'nın Nauru adası ve Yunanistan'ın Midilli Adası'ndaki mülteci kamplarından da benzer vakalar rapor edilmiştir (Knorrung

ve Hultcrantz, 2020). *BuzzFeed*'de yayınlanan Sainty imzalı haberde, 2013 yılında Avustralya hükümeti tarafından mülteci statüsünde gönderdiği küçük Nauru adasından acilen Avustralya'ya getirilen ergen bir kız çocuğunun, önce uyuluklarını ardından kol ve bacaklarını kestiği ve sonrasında yemek yemeyi ve su içmeyi reddettiği yazılmıştır. Gazetede yer alan makaleye göre bu kız çocuğuna, vazgeçme/terketme sendromu teşhisi konulmuştur. Aynı yazı, kaynaklarını gizli tutarak Nauru Adası'ndaki en az altı çocukta daha benzer semptomların görüldüğü bilgisini paylaşmıştır. Ayrıca Avustralya İçişleri Bakanlığı'ndan bir sözcü, birkaç soruya yanıt olarak *BuzzFeed News*'e şunları söylemiştir: "Bakanlık, bireylere sağlık ve transfer düzenlemeleri hakkında özel ayrıcalık sağlama" (Sainty, 2018).

Travmatize olmuş çocukların "stres altında ezildiklerinde" yaşayabilecekleri çok ciddi bir geri çekilme durumu olarak tanımlanan bu sendrom, bir kaçış ya da çözülme biçimini olarak ilerlemektedir. İlk aşamada hastalar yarı bilinçlidirler. Depresif görünebilirler; sonra susar ve konuşmayı bırakırlar. Geri çekilme sürecini, kimseyle etkileşime girmemek takip eder. Sonunda uzun bir uyuma süreci başlar ve bilinçlerini kaybederler (Sainty, 2018). Kristine Samuelson ve John Haptas yönetmenliğinde çekilen *Life Overtakes Me*, işte bu sorunu, vazgeçme/terketme sendromu'nu, İsveç'te sendroma yakalanmış dört yüz çocuğun üçü üzerinden takip etmiştir.

2.2. Yöntem

Mülteci aileler ya da çocukların travma ya da stres yaşadıklarında, sonuçlarının her zaman görünmeyeceği öngörüsünden hareket eden bu çalışma, sinemasal metinlerin mülteci çocukların ruh sağlığı üzerine ne söylediğinin sorusuna yanıt aramaktadır. Çalışmanın amacı, belgesel filmler dolayımıyla göçün aileler ve çocuklar üzerinde sadece fiziksel değil aynı zamanda ruhsal ve biyolojik çözülmeler yarattığını ortaya koymak ve bilinmeyen bir hastalığın bilinen sonuçlarını görünür kılmaktır. Belgesel sineması evrenselli içerisindeki amaçlı örnekleme tekniği ile güncelliliği, odağına mülteci çocukların ve onların ruhsal hastalıklarını konu alması ve bilinmeyene yönelik farkındalık yaratma çabası dolayısıyla *Life Overtakes Me* (Hayatın Tutsakları, John Haptas ve Kristine Samuelson, 2019) adlı film inceleme nesnesi olarak seçilmiştir. Vazgeçme/terketme sendromunu görünür kıyan filmin, mikro kozmosta mülteci olmanın travması ve özellikle çocuklar üzerindeki etkileri hakkında konuşmak için elverişli bir zemin sunduğu düşünülmektedir. Çözümleme, film anlatısı ve yönetmenlerin film anlatısına dair kavrayışları arasında metinlerarası analiz yapılarak gerçekleştirılmıştır.

Metinlerarasılık, metnin çoklu anlamıyla, çoklu bağlantılar nedeniyle anlamın bir metinden başka metinlere taşınmasıyla, metnin kendisini diğer metinlere açmasıyla ve bu nedenle anlamın süregitmesiyle ilişkilidir. Metinlerarası bir okuma/analiz, temelci bir anlayışı ve bütünlüklu özne kavrayışını reddeder (Aker, 2022b). Hoy'e göre aşkin bir gösterilene atıfta bulunmaklarındaki ideali terk etmek, eleştirmenleri şunu söylemeye itmiştir: "Eğer bir metin kendisini aşan bir atıfta bulunuyorsa, bu atıf sonuça başka bir metne yöneliyor olabilir. Tıpkı işaretlerin yalnızca başka işaretlere atıfta bulunması gibi, bir metin de metinlerarasılık adı verilen kesişen ve muğlak olarak yayılabilir olan bir ağ ortaya çıkararak, yalnızca başka metinlere işaret edebilir" (Hoy, 2013). Barthes'in (1990) ifadesiyle "kuşların uçuşundan anlam çıkarmaya çalışan önbilici gibi, yorumcu da anlam göçlerini, izgelerin yan yana gelişlerini, alıntıların geçişlerini gözlelemek amacıyla metin boyunca okuma kuşakları çizer." Amaç, metnin gerçekğini (derin, stratejik yapısını) değil, çoğulluluunu göstermektedir. "Bir metnin eleştirisi ya da bu metnin bir eleştirisi sunulmayacaktır; birkaç eleştirinin (ruhbilimsel, psikanalitik, izlekSEL, tarihsel, yapısal) anlambilimsel varlığı önerilecektir; daha sonra her eleştiri kendi sesini dinletebilir, bu ses de metnin seslerinden birinin dinlenmesinden başka bir şey değildir" (Barthes, 1990). Eş deyişle metinlerarası analizde bir yorum hem metnin hem de yorumun yeniden yorumlanması kadar askıda bırakılır. Bağlantılar mutlak değildir. Bağlantıların mutlak olmaması her okumada eklenebilir olan metnin durağanlığını imkânsız kılar. İzleri takip eden, birbirine ekleyen ve metinsel bağlantıları birleştiren okuru yazara dönüştüren (Allen, 2002) bu eleştirel

düşünceyi “anlamın bağımsallaşmasının döngüsü” (Schleiermacher, 1998) üzerinden düşünebiliriz. Anlam burada, tipki “Sisyphos’un taşı”² gibi nihai bir noktaya ulaşmaz. Metin okuma işlemi süreksizdir. Örneğin, aynı kişinin aynı kitabı farklı yaşlarda okuduğunda farklı anamlar çıkarabilmesi gibi, aynı kitap farklı yaşlarda okunduğunda farklı anamlar iletebilir. Hatta bu, aynı kitabın tekrar eden okumalarında dahi söz konusu olabilir. Yani oyun geçicidir ve anlam sürekli kendini erteler.

2.3. *Life Overtakes Me* Filminin Analizi: Bir Vazgeçiş Hikayesi

2.3.1. *Life Overtakes Me* Filminin Özeti

Life Overtakes Me (İsveççe: *De Apatiska Barnen*) Kristine Samuelson ve John Haptas tarafından yönetilen 2019 İsveç-Amerikan yapımı belgesel bir filmdir. Film, yasal statülerindeki belirsizlikler nedeniyle İsveç’teki yüzlerce mülteci çocukta görülen ve vazgeçme/terketme sendromu adı verilen koma benzeri bir hastalığa dikkat çeker. Küresel mülteci krizine ruhsal haslıklar ve ebeveynlik hakkında bir hikâye anlatarak katkıda bulunan film, alışılanın dışına çıkar; “Uyuyan Güzel” ve “Rapunzel” vb. peri masallarının anlatısına başvurur. İsveç’i bir paletle tasvir eden film, tepkisiz bir uyku durumuna düşen üç mülteci çocuğun (Daria, Karen ve Leyla), belirsizliğe bürünü günde hayatlarını araştırır.

Görsel 1: *Life Overtakes Me* Filminde Hikayesi Anlatılan Üç Çocuk (Daria, Karen ve Leyla)

2.3.2. Nesnelerin Organizasyonu: Mizansen

Film, karla kaplı ağaçların üzerinden atılan bir drone ile açılır. Donmuş İsveç manzarasının çağrıtarıcı sinematografisi eşliğinde film, kalıcı ikamet umuduyla yüklenmiş ailelerin zorlayıcı anlatılarını görsel olarak derinleştirir; çocukların travma ve umutsuzluğa karşı duyarlılığına odaklanır. Samuelson ve Haptas bu teknolojiyi etkili bir anlatı oluşturmak için kullanmıştır: “Ebeveynlerin çocukların zaman içinde donmuş halde izledikleri makro kalp kırıklığı ve mikro yavaş gerileme ve ilerleyiş” (Samuelson, 2020). Filmde çok az yakın çekim vardır. Sinematik cihazların devre dışı bırakıldığı bu durum, izleyiciyi dünyaya çekmek ile ilgilidir. “Aynı zamanda yoldan çekilmekle” (Samuelson, 2020). Filmin büyük bir bölümünde müzik yoktur. Yönetmen bu durumu, “izleyiciye nasıl tepki vereceğimizi söylemek istemedik” (Samuelson, 2020) şeklinde özetler. İklim ve çekimlerin birlikteliği, seyirciye, duygusal olarak solukanma fırsatının yanı sıra aksiyon çekimleri sırasında insanların söylediklerini dinlettirebilme olanlığı da sunar. Çocuk sığınmacıların yaşadığı hastalığa odaklanan film bu yönyle tıbbi bir belgesel olmanın ötesine geçer.

Hastalıkla ilgili farkındalığı amaçlayan anlatı, uzman görüşlerine yer verse de onları kameralaya almaz. Yalnızca seslerini kullanır. Filmde tek konuşan yüzler, ailelerdir. Onların da nereli oldukları, İsveç’té

² Sisyphos, Zeus’ın öfkelenmesine neden olduğu için Hades tarafından ebediyen cezalandırılmış bir kraldır. Hades, Sisyphos’u büyük bir taşı dik bir tepeye çıkarmaya mahküm eder. Ancak Sisyphos ne kadar uğraşsa da tepeye yaklaşlığında taş her defasında aşağı yuvarlanır. Sisyphos, “yolda olma”nın metaforudur. Söylencede nihai bir varış noktası bulunsa da Sisyphos miti hedefe ulaşamamanın, yolum, dairesel bir hareketin, döngüsel bir eylemin, bitmez bir çabanın hikâyesidir.

nerede yaşadıkları kameraya yansımaz. Filmin yönetmenlerinden Haptas'ın söylediğine göre, bu, önceden yapılan bir anlaşmanın gereğidir. Söz konusu talebi yerinde de bulur Haptas (2020) ve ekler: "Çünkü travma geçirmiş ve çok savunmasız hissedilen insanlarla uğraşıyorduk." Filmde aileler neden burada olduklarını, doktorlar ise ailelere, çocuklarına ne olduğunu anlatır. Ailelerin memleketlerinden kaçış öykülerini ve geldikleri ülkeden gönderilme korkuları, hastalığın tetikleyici unsuru olarak öne çıkar. "Mültecileri bir silo gibi kutuya giren, bizim gibi olmayan diğer insanlar olarak sınıflandırmak çok kolay" diyen Samuelson (2020), bu filmle yapmak istediklerini de şu cümlelerle özetler: "Bu insanları birbirlerini çok önemseyen, çocukların daha iyi hale getirmeye çalışan, cehennemden geçmiş ve gerçekten yeni bir hayat ve yeni bir başlangıç yapmak isteyen aileler olarak, oldukları gibi sunmak istedik." (Samuelson, 2020).

Görsel 2: *Life Overtakes Me* Filminden Ailelere İlişkin Kareler

2.3.3. Öncesi: Travma Etkisi

Çocuk sayısı yüzlercedir. Babası dövülen, işkence gören, annesi dövülen, işkence ve tecavüze uğrayan Daria karıları seyirciyi. Filmde, yedi yaşındaki Daria'nın durumunda, babası hükümet görevlilerinin onu internet şirketi üzerinden tehdit etmesi üzerine İsveç'e sığınmıştır. Sığınma talepleri sonuçlanmak üzereadir. İsveç'te kalma şansları bilinmez. Sadece memleketine dönme ihtimalinin yarattığı yoğun endişe, Daria'yı komaya sokmuştur. Daria'yı ebeveynleri her gün bir beslenme tüpünden besler; egzersiz için -onun- kollarını ve bacaklarını oynatırlar. Olabildiğince normal bir yaşam sürdürmeye çalışırlar. Amaç, Daria'yı komadan çıkarabilme umuduyla hem çevredekiler hem de aile dinamiğindeki stresi azaltmaktadır. Bu arada, *Life Overtakes Me*'de görülen 12 yaşındaki bir çocuk, babasını hedef alan bir pusuda ölümden ölmüş; ailesiyle İsveç'e kaçmıştır. İsveç'e yeniden yerlesikten sonra başlangıçta iyi uyum sağlamış, ancak daha sonra Daria gibi o da katatonik bir duruma düşmüştür. Şimdi burnundan geçirilen tüpten beslenmesi gerekmektedir. Uzun süren bir motor bozukluk olarak görülen ve "ölüm yanılıgısı"na benzer bir korku tepkisi olarak tanımlanan katatoni, anksiyete ve ajite depresyon ile ilişkilidir (Kahlbaum, 1973; Gallup ve Maser, 1977; Moskowitz, 2004) ve yoksunluk, istismar ve travma, çocuk ve ergenlerde katatoniyi hızlandırmaktadır (Dhossche vd., 2012). Yönetmen Samuelson da (20 Aralık 2019), "Ölü gibiler. Kelimenin tam anlamıyla dünyadan çekiliyorlar" demekte ve eklemektedir: "...bu film, çocukların korkunç travma ile karşı karşıya kaldıklarında duygusal olarak içinde bulundukları fiziksel ve zihinsel krizi göstermenin ve düşünmenin çok önemli bir yolu"yu.

Hastalık, çoğunlukla kendi ülkelerinde her iki ebeveyne de uygulanan şiddet veya terör eylemini ilk elden deneyimleyen veya tanık olan çocuklar arasında meydana gelmiş gibi görülmektedir. Filmde, hastalıkta uzmanlaşmış bir çocuk doktoru, düzenli olarak ev ziyaretleri yapmakta, yaşamsal belirtileri alarak ebeveynlere umutlarını kaybetmemeleri ve uyuyan çocukların aile yaşamının tüm normal rutinlerine dahil etmeye teşvik etmektedir. Zira İsveç'teki kendi zayıf geleceklerini çevreleyen endişe

ve bitkinlik, uyuyan çocukların günlük bakımının korkunç yüküyle birleştiğinde aileler için bu durum ezici bir yüke dönüşmektedir.

Life Overtakes Me'deki bir doktor psikolojik gerçekliği şu şekilde anlatmaktadır: "Çocuğunuz burada Pamuk Prenses gibi yatıyor. Çünkü etrafındaki her şey o kadar korkunç ki bu bir koruma yolu. Sadece durumun daha iyi olmasını bekliyor." Pamuk Prenses'e atif uygundur, çünkü belgeselde karanlık/gizemli güçler tarafından tehdit edilen eski çocuk masallarını çağrıştıran masalsı bir nitelik vardır. Samuelson (2019), "bu çok temel ve tuhaf şekilde, başka bir dünyaya ait ve mitolojik bir his veriyor" demektedir. Bu yüzden bir peri masalına/Pamuk Prenses'e gönderme yapma fikri aileler açısından hastalıkla mücadele etmek noktasında işlevseldir. Filmin ilerleyen bölümlerinde, hasta kızının saçını tarayan annesi, "Sen de Rapunzel gibisin" diyerek hiçbir tepki vermeyen kızının hastalığıyla, masalsı imgelerle mücadele ederken görülür. Bu nokta önemlidir, zira Bodegård (2005b), annelerin çocuğun öleceğine dair bir kaygıya sahip olmalarını, çaresiz bir başa çıkma stratejisi olarak yorumlar. Yazara göre annelerin "ölümcul annelik" rolü dışına çıkamadığı durumlarda çocukların da iyileşme gerçekleşmez. Eş deyişle Bodegård'ın yorumuna göre, annenin travmatize olmuş depresif durumunda çocuk, annesinin çocuğu olma hakkını korumak için hareket eder. Annenin kendi çaresiz durumunu, çocuğun hayatı bozukluğuna yansıtarak gizlemeyi amaçlayan yanılığı, sadece annenin gerçekliğini değil, aynı zamanda çocuğun gerçekliğini de çapırır. Çocuğun bakış açısından anne tarafından reddedilme olasılığı (bilincaltı düzeyinde) yalnızca reddedilmenin kendisini değil aynı zamanda başarısız anneligin duygusal travmasını da koruyan yanılığı benimsemekten daha korkutucu görünür. Anlaşıldığı üzere, ebeveynler ve çocuklar arasındaki etkileşim, çocuk için, hayatlarının gerçek koşullarının sağladığı bilgilerden daha önemlidir. Burada sunulan "ölümcul annelik" hipotezi, "öğrenilmiş umutsuzluk ve çaresizlik" teorisine psikodinamik bir bakış açısı getirir ve vazgeçme/terketme sendromuna yakalanan çocukların annenin rolünün işlevsellliğini vurgular.

2.3.4. Sonrası: Geri Dönme Korkusu

Tıbbi bilmecenin önemli bir parçası daha vardır. Vazgeçme/terketme sendromu olan çocukların aileleri başka bir ortak noktayı paylaşırlar: İsveç'te kalmalarına izin verilip verilmeyeceği konusundaki belirsizliğin yol açtığı sürekli bir endişe. Onlar oradayken, İsveç onların barınma ve tıbbi bakımlarıyla ilgilenir. Çocukları okula gider; bir hayatları vardır. Ancak vizeleri reddedilip ülkelerine geri dönmeleri gerektiği söylendiğinde, İsveç'te gerçekten iyi bir yaşam sürdürükleri gerçeği, geri donecekleri gerçeği ile çarpıcı bir tezat oluşturur. Samuelson (2019) durumu şöyle özetler: "İsveç'te iltica başvurusunda bulunduğunuzda, davanızın sonuçlandırılması uzun zaman alıyor. Yani bu ailelerden bazıları bir buçuk yıldır İsveç'te bulunuyor. Belirsizlik içindeler."

Çocuklarda görülen bu hastalık, bazı nedenlerden dolayı, Kırım ve Baltık ülkelerinden mülteci ve sığınmacı kabul eden İsveç ülkesini rahatsız ediyor gibi görülmektedir. Zira filmle birlikte bugün küresel sığınma arayışı tartışmasında büyük bir iç görü, gün ışığına çıkar. Yüksek sayıları nedeniyle bazı bürokratlar, çocukların mahkemelerde olumlu bir karar almak için numara yaptıklarını düşünmektedir. Bu sorgulamanın nedeni, ailelere İsveç'te ikamet etme izni verildiğinde çocukların birkaç hafta içinde tamamen iyileşmeleridir. Bu dramatik iyileşme, 2013 yılında İsveç Sağlık ve Refah Kurulu tarafından yayınlanan ve ülkede kalma izninin doğal olarak hastanın tam iyileşmesiyle ilişkili olduğunu tavsiye eden *uppgivenhetssyndrom* tedavisi için 76 sayfalık bir kılavuzun parçası haline gelmiş durumdadır. Film dolayımıyla bunun, yüzlerce mülteci ailenin ikamet statüsü elde etmek için tasarladığı bir plan (oyun/numara) olmadığını anladığımızda hikâye, korkunç boyutlara bürünür; özellikle de sağlıklı kardeşlerin ara sıra 'hasta' ile aynı zamanda sendroma yakalandığını öğrendiğimizde.

Life Overtakes Me şu an Netflix'te yayınlanıyor ve bu yayın, mülteci meseleleri etrafında dönen politikaları potansiyel olarak etkileyebileceğini İsveç de dahil olmak üzere dünyanın dört bir yanındaki

izleyicilere sunuluyor. Filmi finanse etmek için evlerini kiralayıp İsviçre'ye giderek orada bir yıl kalan yönetmenler Haptas ve Samuelson (2019), gerek filmde yer alan aileler gerek bu durumda olan aileler ve gerekse de başka yerlerde travma yaşayan mülteciler için konunun ön plana çıkışmasını diliyor ve filmin İsviçre hükümetinin göçmenlik politikasında somut bir fark yaratacağını umuyor. Çünkü Nigo ve Hodes'in (2019) de vurguladığı üzere, hastalık geliştirme ve sürdürmede uzun süreli sığınma süreçleri ile düşmanca dış politika arasında bağlantı var. Benzer vakaların düşmanca dış politikaları olan diğer ülkelerde de rapor ediliyor olması, bu bulgunun en önemli yordayıcısı olarak görünüyor.

14 Haziran 2019'da Netflix'te gösterime giren film, kısa metraj belgesel dalında en iyi Oscar için aday gösterildi. Oscar adaylığı, yalnızca durumu çevreleyen tartışmayı genişletmek için değil, aynı zamanda dünya çapındaki çocukların tedavisi konusunda da bir umut oldu.

SONUÇ:

Mülteci kelimesi bir grup insanı ifade eder. Gerçek şu ki, bu grup bireylerden oluşur ve güvenli ve emniyetli bir yer bulmanın stresi, ailelere ve özellikle de çocuklara zarar verir. Film yapımcıları John Haptas ve Kristine Samuelson, *Life Overtakes Me* adlı belgesellerinde sığınmacı çocuklarda görülen ve vazgeçme/terketme sendromu olarak bilinen hastalığa odaklıyor. Sendromun etkileri, bir çocuğun giderek daha fazla yorulması, içine çekilmesi, çok az yemek yemesi ve sonunda kendi kendine komaya girmesiyle başlıyor. Çocuklar ölmüyor ancak "uyuyan güzel" gibi yataktaki yatıyorlar. Bir belgeselin bize daha önce hiç görmediğimiz bir şeyi gösterdiğinde işini yaptığı biliriz. *Life Overtakes Me* üç sığınmacı çocuğun hikayesine, gündelik hayatlarının içinden tanık olmamızı sağlıyor ve özetle şunu söylüyor: Sosyolojik çözümsüzlük/kargaşa/güvensizliğin, çocukların ruh sağlığı üzerindeki tehlikeli ve trajik etkilerini tahmin etmek güç/üzücü. Hatta sadece üzücü değil aynı zamanda trajik de. *Uyuyan Güzel* ve *Pamuk Prences* referansları bir yana, peri masallarının aksine, bu masum çocukların uyandıran yakışıklı bir prensin öpücüğü de değil. Onları bencil ve hassas yapan "genç yetişkinlerden/hayatın sert gerçeklerinden", "bu hayattan vazgeçerek/bu hayatı terk ederek" korunan küçük çocukların ebeveynlerine mesajı şu gibi görünüyor: Çocuklar ebeveynlerinin korku ve kaygılarına ilişkin hayal edilenden çok daha fazlasını hisseder. Kulağa garip gelse de -ya da belki de son derece basit- onları uyandıran öpücük, ebeveynlerin her şeyin yolunda olduğuna ve bir aile olarak geleceklerinin, yeni evlerinde, yeni ülkelerinde güvenlik içinde olacağına dair güvence veren öpücüğündür. Ve o ailelere bu imkâni sağlayacak olan da sert sınır politiklarıyla bir avuç insana ev olamayan/bulamayan ülke yöneticileridir.

Gelecekte araştırmacılar, *Life Overtakes Me* dolayımıyla görünür kılınan vazgeçme/terketme sendromunu, İsviçre dışındaki ülkelerde araştırabilir. Türkiye'de ikamet eden sığınmacılar üzerinde benzer vakaların yaşanıp yaşanmadığı sorunsallaştırılabilir. Güvenli bir mekân algısının bedeni nasıl ele geçirdiği ve bunun çocuklar dışında yetişkin ya da yaşlı nüfus için de söz konusu edilip edilemeyeceği incelenebilir. Ve son olarak bir belgesel anlatısına odaklanan bu çalışmaya alternatif, mevcut sorunsala kurgusal anlatılar üzerinden yanıt aranabilir. Bu çalışmada görünür kılınan bulguların, kent sosyolojisi, göç, göçmenlik, sığınmacı, çocuk sığınmacı ve vazgeçme/terketme sendromu yazınına ilgi duyacak araştırmacılara kaynak olabilme olanağı ise çalışmayı anlamlı kılacak temennidir.

Etik Standart ile Uyumluluk

Çıkar Çatışması: Yazarlar kendi aralarında veya herhangi diğer üçüncü kişi ve kurumlarla çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Bu çalışmada finansal destek alınmamıştır.

Teşekkür: Bu çalışma 5. Uluslararası Farklı Şiddet Boyutları ve Toplumsal Algı Kongresi’nde sunulan bildirinin, gözden geçirilmiş ve genişletilmiş versiyonudur. Kongredeki katılımcılara görüş ve önerileri için teşekkür ederim. Ayrıca Life Overtakes Me adlı belgesel filmin yapımcı ve yönetmenleri Haptas ve Samuelson'a da duyarlılıklarını ve filmin çekiminde gösterdikleri özverili katkıları dolayısıyla şükranlarımı sunarım.

KAYNAKÇA:

- Adjuković, M., & Adjuković, D. (1996). **Impact of displacement on the psychological well-being of refugee children.** *International Review of Psychiatry*, 10(3): 186-195.
- Ahearn, FL., & Athey, J.L. (1991). **Refugee children: Theory, research and services.** Baltimore, MD: John Hopkins University Press.
- Aker, H. (2022a). **Göç, çocuk, kimlik, endişe: Tanrı Göçmen Çocukları Sever mi Anne?** A. Can, M. Aytaş ve H. Aker (Eds.), içinde Sinema ve Çocuk 2: Türk ve Dünya Sinemasında Çocuk İmgesi ve Çocukluk Halleri (pp. 113-132), Konya: Tablet Yayıncıları.
- Aker, H. (2022b). **Deconstruction in film analyses: Poststructuralism, Derrida and cinema.** *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, 21(1): 333-353.
- Allen, G. (2002). **Knowledge as a commodity: Hypertextuality, intertextuality and postmodern pedagogy.** *Tijdschrift Voor Literatuurwetenschap*, 16(1): 48-60.
- Almqvist, K., & Broberg, A.G. (1999). **Mental health and social adjustment in young refugee children 3½ years after their arrival in Sweden.** *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 38: 723-730.
- American Psychiatric Association (APA) (1994). **Diagnostic and statistical manual of mental disorders.** Washington, DC: American Psychiatric Association.
- Aronsson, B., Wiberg, C., Sandstedt, P., & Hjern, A. (2009). **Asylum-seeking children with severe loss of activities of daily living: Clinical signs and course during rehabilitation.** *Acta Paediatr.* 98: 1977–1981.
- Barthes, R. (1990). **Yazı ve yorum.** T. Yücel (Çev.). İstanbul: Metis Yayıncıları.
- Bejarano, C. (2017). **Fear, vulnerability, and death for children and youth at the US–Mexico border. Conflict violence peace.** *Conflict, Violence and Peace*, 11: 369–385.
- Benjamin, L.H. & Lyn Y.A. (2002). **Measuring cognitive vulnerability to depression in adolescence: Reliability, validity, and gender differences.** *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 31(4): 491-504.
- BM (UN) (2016). **United nation convention against transnational organized crime and the protocols thereto.**
- BMMYK (UNHCR). (2011). **Division of international protection.**
- BMMYK (UNHCR). (2020). **Turkey fact sheet.**
- Bodegård, G. (2004). **Case reports of devitalization because of depression. Refugee children seeking asylum develop life-threatening losses of function.** *Lakartidningen*, 101: 1696–1699.

- Bodegård, G. (2005a). **Pervasive loss of function in asylum-seeking children in Sweden.** *Acta Paediatr*, 94: 1706-1707.
- Bodegård, G. (2005b). **Life-threatening loss of function in refugee children: Another expression of pervasive refusal syndrome?** *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 10(3): 337-350.
- Brettell, C. B. & James F. H. (2000). **Migration theory: Talking across disciplines.** Londra: Routledge.
- Brettell, C.B., & Hollifield, J.F. (2013). **Rebooting migration theory: Interdisciplinarity, globality, and postdisciplinarity in migration studies.** J. F. Hollifield (Ed.), in (pp. 1-37), New York: Routledge.
- Brown, G.W., Harris, T.O., & Bifulco, A. (1986). **Long-term effects of early loss of parent.** M. Rutter, C.E. Izard, P.B. Read (Eds.), in (pp. 251-296) *Depression in young people: Developmental and clinical perspectives.* New York: Guilford.
- Brubaker, R. (2012). **Religion and nationalism: four approaches.** *Nations and Nationalism*, 18: 2-20.
- Castles, S. (2003). **The international politics of forced migration.** *Development*, 46: 11–20.
- Charles, L. & Denman, K. (2013). **Syrian and Palestinian Syrian refugees in Lebanon: The plight of women and children.** *Journal of International Women's Studies*, 14(5): 96-111.
- Cohn. J., Danielsen, L., Mygind. H., Kirsten, I., Koch, L., Severin, B., & Thogersen, S. (1985). **A study of Chilean refugee children in Denmark.** *Lancet* 2: 437-438.
- De Wit, H., & Altbach, P. (2016). **The Syrian refugee crisis and higher education.** *International Higher Education*, 84: 9-10.
- Dhossche, D.M., Ross, C.A. & Stoppelbein, L. (2012). **The role of deprivation, abuse, and trauma in pediatric catatonia without a clear medical cause.** *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 125: 25-32.
- Diken, B. ve Laustsen, C. B. (2011). **Filmlerle sosyoloji** (2. bs.). İstanbul: Metis Yayıncıları.
- Dingle, H. & Drake, V.A. (2007). **What is migration?** *BioScience*, 57(2): 113–121.
- Docquier, F., & Rapoport, H. (2004). **Skilled migration: The perspective of developing countries.** *Policy Research Working*. Paper No: 3382.
- Donnelly, T. T., Hwang, J. J., Este, D., Ewashen, C., Adair, C., & Clinton, M. (2011). **If I was going to kill myself, I wouldn't be calling you. I am asking for help: Challenges influencing immigrant and refugee women's mental health.** *Issues in Mental Health Nursing*, 32(5): 279–290.
- Dustmann, H., & Albrecht Glitz. (2011). **Migration and education.** A. Eric, S. Hanushek, L.W. Machin (Eds.), in (pp. 327-439) *Handbook of the Economics of Education*. USA: IGI Global.
- Forslund, C. M., & Johansson, B. A. (2013). **Pervasive refusal syndrome among inpatient asylum-seeking children and adolescents: A follow-up study.** *European Child & Adolescent Psychiatry*, 22: 251–258.
- Gallup, G. G., Jr., & Maser, J. D. (1977). **Catatonia: Tonic immobility: Evolutionary underpinnings of human catalepsy and catatonia.** J. D. Maser & M. E. P. Seligman (Eds.), in (pp. 334–357) *Psychopathology: Experimental Models*. W H Freeman/Times Books/ Henry Holt & Co.

- Garmezy, N., & Masten, A.S. (1994). **Chronic adversities.** M. Rutter, EA. Taylor, L.A. Hersov (Eds.), in (pp. 191- 208) **Child and Adolescent Psychiatry: Modern Approaches.** Oxford: Blackwell Scientific.
- Godani, G., Bodegård, G., & Rydelius, P.A. (2008). **Bördan de Kom med. Rapport från forskning sprojektet: Barni asylprocessen som utvecklade uppgivenhetssymtom i Sverige.** Stockholm: Save the Children Sweden.
- Guy, J.A., Brottrager, M., Cuaresma, J.C., & Muttarak, R. (2019). **Climate, conflict and forced migration.** *Global Environmental Change*, 54: 239-249.
- Haptas, J. & Samuelson, K. (Directed by). (2019). **Life Overtakes Me.** [Documentary Film]. Sweden, ABD.
- Hjern, A., Kocturk-Runefors, T., Jeppson, O., Tegelman, R., & Adlercreutz, H. (1991). **Health and nutrition in newly resettled refugee children from Chile and the Middle East.** *Acta Paediatr Scand*, 80: 859-867.
- Hockey, P., Leseberg A, & Loewenthal D. (2003). **Dispersal and migration of juvenile African black oystercatchers *Haematopus moquini*.** *International Journal of Avian Science*, 145: E114-E123.
- Hodes, M. (2005). **Psychologically distressed refugee children in the United Kingdom.** *Child Psychology and Psychiatry Review*, 2000, 5: 57-68.
- Hoy, D. (2013). **Jacques Derrida.** Q. Skinner (Der.). Çağdaş temel kuramlar, in (ss. 57-88), A. Demirhan (Çev.). İstanbul: İletişim Yayıncılıarı.
- Jensen, S.B., & Shaw, J. (1993). **Children as victims of war: current knowledge and future research needs.** *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 32: 697-708.
- Kahlbaum, K.L. (1973). **Catatonia.** Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Kinzie, J.D., Boehnlein, J.K., Leung, P.K., Moore, L.J., Riley, C., & Smith, D. (1990). **The prevalence of posttraumatic stress disorder and its clinical significance among Southeast Asian refugees.** *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 147: 913-917.
- Kinzie, J.D., Sack, W., Angell, R., Clarke, G., & Ben, R. (1989). **A three-year follow-up of Cambodian young people traumatized as children.** *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 28: 501-504.
- Knox, J. (1996). **Homebased services for Southeast Asian refugee children: a process and formative evaluation.** *Children and Youth Services Review*, 18: 553-578.
- Kostakopoulou, D. (2009). **European immigration: A sourcebook.** A. Triandafyllidou & R. Gropas (Eds.). JCMS: *Journal of Common Market Studies*, 47: 447-447.
- Kovras, I., & Robins, S. (2016). **Death as the border: managing missing migrants and unidentified bodies at the EU's Mediterranean frontier.** *Political Geography*, 55: 40-49.
- Lindberg, T., & Sundelin, C. (2005). **Apatiska barn–var står vetenskapen idag?** *Läkartidningen*, 102: 1338-1345.
- McCloskey, L.A., & Southwick, K. (1996). **Psychosocial problems in refugee children exposed to war.** *Pediatrics*, 97: 394-397.

- Moore, W.H. & S.M. Shellman. (1952-1995). **Fear of persecution, fear of persecution: forced migration**, *Journal of Conflict Resolution*, 48: 723-745.
- Moskowitz, A. K. (2004). **“Scared Stiff”: Catatonia as an Evolutionary-Based Fear Response**. *Psychological Review*, 111(4): 984–1002.
- Mültecilerin Statüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesi ve 1967 Protokolü,
<https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/yonetmelikler/sozlesmeler/multecilerin-hukuk-statusune-iliskin-1967-protokolu.pdf>.
- Ngo, T., & Hodes, M. (2020). **Pervasive refusal syndrome in asylum-seeking children: Review of the current evidence**. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 25(1): 227-241.
- Pynoos, R.S., Kinzie, J.D., & Gordon, M. (2001). **Children, adolescents, and families exposed to torture and related trauma**. E. Gerrity, T.M. Keane, F. Tuma (Eds.), in (pp. 2011-225) *The mental health consequences of torture*. New York: Plenum Publishers.
- Rutter, M.L. (1999). **Psychosocial adversity and child psychopathology**. *British Journal of Psychiatry*, 174: 480-493.
- Rydelius, P.A. (2006). **Rapport om de s.k. Apatiska Barnen. Research Report**, 25, Stockholm: Karolinska Institutet.
- Sack, W.H., Clarke, G., Him, C., Dickason, D., Goff, B., Lanham, K., & Kinzie, J.D. (1993). **A 6-year follow-up study of Cambodian refugee adolescents traumatized as children**. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 32: 431-437.
- Sainty, L. (2018). **Australia’s child refugees are suffering a rare psychological illness where they withdraw from the world**.
- BuzzFeed News, (12.08.2018) www.buzzfeed.com/lanesainty/australias-child-refugees-are-being-diagnosed-with-swedens?utm_term=.gw4xE99XmZ#.ko1DxjvB3. Erişim tarihi: 09.12.2021.
- Schleiermacher, F. (1998). **Hermeneutics and criticism: and other writings**. A. Bowie (Trans.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Schmeidl, S. (1997). **Exploring the causes of forced migration: a pooled time-series analysis, 1971–1990**. *Social Science Quarterly*, 78: 284-308.
- Shapiro, S.L. (2009). **The integration of mindfulness and psychology**. *Journal Clinical Psychology*, 65: 555-560.
- Søndergaard, H. P., Kushnir, M. M., Aronsson, B., Sandstedt, P., & Bergquist, J. (2012). **Patterns of endogenous steroids in apathetic refugee children are compatible with long-term stress**. *BMC Research Notes*, 5: 186.
- Vitale, A., & Ryde, J. (2018). **Exploring risk factors affecting the mental health of refugee women living with HIV**. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15: No, 2326.
- Von Folsach, L. L., & Montgomery, E. (2006). **Pervasive refusal syndrome among asylum-seeking children**. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 11: 457-473.

- Von Knorring, AL., Hultcrantz, E. (2020). **Asylum-seeking children with resignation syndrome: catatonia or traumatic withdrawal syndrome?** *European Child & Adolescent Psychiatry*, 29: 1103-1109.
- Werner, E.E., & Smith, R.S. (1982). **Vulnerable but invincible: a longitudinal study of resilient children and youth.** New York: McGraw Hill.
- Williams, C., & Westermeyer, J. (1986). **Refugee mental health in resettlement countries.** Washington, DC: Hemisphere Publishing Corporation.
- Woodcock, J. (2000). **Refugee children and their families: Theoretical and clinical perspectives.** K. Dwivedi (Ed.). in (pp. 213-239) *Post Traumatic Stress Disorder in Children and Adolescents.* London: Whurr.
- Yule, W., & Williams, C. (1997). **Post-traumatic stress reactions in children.** *Journal Trauma Stress*, 3: 279-295.

EXTENDED SUMMARY

Research Problem:

This study aims that migration creates physical but also mental biological disintegration in families and children through Life Overtakes Me and to make visible the known consequences of an unknown disease.

Research Questions:

What do current studies on the mental health of refugee children discuss? What is the resignation syndrome observed in refugee children? What do the cinematic texts say about the mental health of refugee children? What grounds does Life Overtakes Me provide for talking about the trauma of being a refugee in the microcosm and its effects on children?

Literature Review:

The resignation syndrome, called uppgivenhet syndrome in Swedish, refers to the loss of desire to live for a long time in predominantly psychologically traumatized child and adolescent patients in the midst of an intense and long migration process. Typically depressive onset, progressing to a state that promotes tube feeding and is unable to respond even to painful stimuli, this disease gradually recedes. The patient is unconscious; Recovery takes months or even years. The patient group as described so far consists of children and adolescents aged 7-19 years (mean 14.3). Two-thirds of them are women (Bodegård, 2004; Aronsson et al., 2009; Søndergaard et al. 2012; Forslund & Johansson, 2013). All the cases described are generally related to refugees belonging to political or ethnic minorities (Bodegård, 2005a, 2014; Forslund and Johansson, 2013). Mostly these families immigrated from the Soviet Republics or the former Yugoslavia (von Folsach and Montgomery, 2006). In addition, refugees belonging to Bangladesh, Africa (Lindberg and Sundelin, 2005), and the Uyghur ethnic group were reported to be among those affected (Rydelius, 2006); Conditions leading to traumatization have been associated with physical abuse, abuse, or witnessing violence and maltreatment in a close family (Bodegård, 2005a; Godani et al., 2008; Aronsson et al., 2009; Forslund and Johansson, 2013). In the last decade, several hundred cases have also been reported from Sweden; Similar cases have also been reported from refugee camps on the Australian island of Nauru and the Greek island of Lesbos, which followed a hard border policy (Knorring and Hultcrantz, 2020).

This syndrome, which is defined as a very serious withdrawal situation that traumatized children can experience when they are “overwhelmed by stress”, progresses as a form of escape or dissociation. In the first stage, patients are semi-conscious. They may appear depressed; Then they shut up and stop talking. Eventually, a long sleep

period begins and they lose consciousness (Sainty, 2018). Directed by Kristine Samuelson and John Haptas, *Life Overtakes Me* (John Haptas and Kristine Samuelson, 2019) followed this problem, resignation syndrome, through three of the four hundred children with the syndrome in Sweden.

Methodology:

The movie *Life Overtakes Me* was chosen as the object of study due to its actuality with purposeful sampling technique, its focus on refugee children and their mental illnesses. It is thought that the film, which makes the resignation syndrome visible, provides a suitable ground to talk about the trauma of being a refugee in the microcosm and its effects especially on children. The analysis was carried out by intertextual analysis between the film narrative and the directors' understanding of the film narrative. Intertextuality is related to the multiple meaning of the text, the transfer of meaning from one text to other texts due to multiple links, the text opening itself up to other texts and therefore the continuation of the meaning.

Results and Conclusions:

In their documentary *Life Overtakes Me*, filmmakers John Haptas and Kristine Samuelson focus on the disease known as resignation syndrome in refugee children. The effects of the syndrome begin when a child becomes increasingly tired, withdrawn, eats very little, and eventually falls into a coma on his own. Children do not die, but lie in bed like "sleeping beauty". We know that a documentary is doing its job when it shows us something we've never seen before. *Life Overtakes Me* allows us to witness the story of three refugee children through their daily lives, and briefly says: It is difficult/sad to predict the dangerous and tragic effects of sociological insolvency/confusion/insecurity on children's mental health. In fact, it is not only sad, but also tragic. Sleeping Beauty and Snow White references aside, this isn't a handsome prince's kiss that arouses innocent children, either. The message of young children to their parents seems to be this: Children feel much more about their parents' fears and anxieties than imagined. Strange as it may sound -or perhaps quite simple- the kiss that wakes them up is the kiss of the parents that reassures them that all is well and that their future as a family will be safe in their new home, in their new country. And the one who will provide these families with this opportunity is the country administrators who cannot/cannot find a home for a handful of people with their harsh border policies.

In the future, researchers may investigate the resignation syndrome made visible through *Life Overtakes Me* in countries other than Sweden. It can be questioned whether similar cases have been experienced on asylum seekers residing in Turkey. It can be examined how the perception of a safe space takes over the body and whether it can be said for adults population other than children. And finally, an alternative to this work, which focuses on a documentary narrative, can be answered through fictional narratives to the current problematic. The possibility of the findings made visible in this study to be a source for researchers who will be interested in the literature of urban sociology, migration, immigration, asylum seeker, child asylum seeker and resignation syndrome is the wish that will make the study meaningful.